

بسم الله الرحمن الرحيم

آسیب‌های اجتماعی
زمن‌های بروز، راهکارهای پیشگیری و مقابله

دکتر محمد حسن

ستوس / ۱۳

سرشناسه	ابهری، مجید، ۱۳۳۲ -
عنوان و نام پدیدآور	آسیب‌های اجتماعی زمینه‌های بروز، راهکارهای پیشگیری و مقابله / مجید ابهری.
مشخصات نشر	تهران: ستوس، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۳۰۷ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۷۰۳-۳۸-۱
وضعیت فهرست‌نویسی	فبا
یادداشت	کتاب حاضر تحت عنوان "علل و عوامل بروز و رشد آسیب‌های اجتماعی و راهکارهای مقابله با آن" در سال ۱۳۸۰ منتشر شده است.
عنوان دیگر	علل و عوامل بروز و رشد آسیب‌های اجتماعی و راهکارهای مقابله با آن.
موضوع	انحراف اجتماعی - ایران - روان‌شناسی جنایی - روان‌شناسی آسیب‌شناختی - مسائل اجتماعی -- ایران
هتدی کنگره	۱۳۹۳۸۶۲۳۸۵۱۱۷
رده‌بندی دی‌جی	۱۰۹۵۵:۳۶۱
شماره کتابخانه ملی	۳۶۰۲۴۹۷

آسیب‌های اجتماعی. راهکارهای بروز، راهکارهای پیشگیری و مقابله

دکتر مجید ابهری

ناشر: ستوس

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۰۳-۳۸-۱

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

مجید ابهری در شهریور ۱۳۳۲ از پدری پزشک و مادری آموزگار در شهرستان ابهر متولد شد. خانواده‌ی او در چهار سالگی وی به قم مهاجرت نمودند. وی لیسانس خود را در رشته مدیریت صنعتی با درجه ممتاز به پایان رسانیده جهت ادامه تحصیل به انگلستان رفت و مدرک فوق لیسانس و دکترای خود را در رشته علوم رفتاری در آن کشور گرفت و در سال ۱۳۷۱ به کشور بازگشت.

بعد از پیوستن به اسباب اسلامی روزنامه پیام شهید را راه‌اندازی نمود و در دفتر سیاسی حزب جمهوری اسلامی با شهید دکتر آیت همکاری نمود.

همراه با مسئولیت‌های اداری نظیر مدیریت عالی گروه صنعتی مینو مدیر کل صنایع غذایی، مشاور مدیران دیگر، پژوهش و فعالیت‌های میدانی در آسیب‌های اجتماعی را از سال ۱۳۵۸ آغاز نمود.

با توجه به پشتکار و فعالیت‌های دربرده‌اش می‌توان او را یکی از بزرگان آسیب‌شناسی اجتماعی ایران قلمداد نمود.

بیش از پنج هزار مصاحبه‌ی مطبوعاتی به‌جای آورده، رادیو و تلویزیون و رسانه‌های اینترنتی و صدها مقاله و سخنرانی حاصل تلاش‌های وی تا امروز هستند. وی به‌عنوان یک رفتارشناس، به‌دلیل آشنایی عمیق با پدیده‌های دینی همواره مبتکر و بانی علوم اجتماعی اسلامی بوده و اهداف اصلی این دیدگاه است. وی بارها باور جدی خود را این‌گونه اظهار داشته: «به هر حال اسلام همه‌ی نیازهای فکری جامعه امروزی مخصوصاً در راستای سلامت انسان و اجتماعی را در خود دارد، فقط نیازمند مطالعه و پژوهش عمیق و میدانی است.»

کتاب حاضر که چکیده‌ی ۲۰ سال تلاش میدانی و مکالمه اوست می‌تواند به عنوان منبع علمی و پژوهشی مورد استفاده پژوهشگران و علاقه‌مندان به‌ویژه اساتید و دانشجویان علوم اجتماعی قرار گیرد.

وی با ۲۵ سال تدریس در دانشگاه‌های آزاد واحد جنوب، شهید بهشتی تهران، علوم انتظامی و نیز تأسیس خانه‌ی سبز (نگهداری کودکان خیابانی) و سرپرستی خانه‌ی ریحانه (محل نگهداری دختران فراری) از نزدیک با جوانان و نیازهای فکری و روحی آنها آشنا شده است، و در حال حاضر نیز تدریس او در مراکز یاد شده و ادامه مصاحبه‌هایش می‌تواند تا حدودی به شناخت آسیب‌های اجتماعی در جامعه یاری نماید انشاءالله.

پیش گفتار

ورود به هزاره‌ی سوم باعث شد بشر به ترقیات علمی و اقتصادی دست یافته و دست آورده‌های صنعتی و فن‌آوری‌های نوین، نوید زندگی بهتر و آسوده‌تری را برای نوع بشر به ارمغان آورد.

توسعه‌ی شهرها و گسترش جغرافیایی آنها موجب تولد ایرشهرها گشته، و کوتاه شدن فاصله‌های فیزیکی به مدد تکنیک‌های ماشینی و تبدیل جهان به دهکده، نوید آرمان‌شهر را به دل‌ها نشاناد.

تختگان علمی با پردازش نظریه‌های نوین جهانی شدن، طلایه‌داران این جنبش ارمغان گشته و توزیع عادلانه رفاه و شادکامی و صلح و همدلی را ترجمان رسالت فرهنگی‌شان نمودند، دست یافتن فرزند آدم به فن‌آوری‌های نو، فزونی نظامی، میدان‌های آزمون تولیدات و فرآورده‌های مختلف و پیچیده‌تر، نموده و جنگ‌ها و آوارگی‌ها، کشتارها، تجاوزها و ناهنجاری‌های مبتنی بر خشونت‌ها، شرنگ تلخ ناکامی را به کام آدمیان ریخت و بار دیگر ثابت نمود که پیشرفت یک بعدی در علوم نظری، ضامن مناسبی برای رسیدن و تکالیف انبای بشر نیست و خلأ آرمان‌های ارزشی و معیارهای اخلاق باعث تسریع روند آسیب‌های اجتماعی در جهان می‌گردد.

به مدد فن‌آوری‌های نوین، مواد مخدر صنعتی، کالاهای لذتی، مواد سنتی شده و راهزنی‌های سایبری گوی سبقت از سرقت‌های قدیمی رانده و آزارهای جنسی، تبعیض نژادی، انواع جعل و تقلب، خودکشی‌های خودکشی‌ناهنجانه و دگر خواسته و طلاق و عوارض تلخ آن، سیطره‌ی خود را بر جامعه بشری گسترانده‌اند. در وطن عزیز ما بعد از گذشت سی سال از اصلاحات و دست‌انداختن عقیدتی و حاکمیت باورهای ارزشی، با عنایت به گستره‌ی جغرافیایی و جمعیتی فعال، هنوز شاهد حیات و رشد بعضی از آسیب‌ها هستیم، هر چند آمارهای حقیقی در مقایسه با سایر ممالک امیدوارکننده می‌باشند، اما همین اندازه نیز باعث نگرانی و تأثر دست‌اندرکاران و دل‌سوزان گشته است. افزایش آمار طلاق و رشد پدیده‌ی بیوه‌گی و کودکان بی‌سرپرست، رشد

جمعیت معتاد، به‌ویژه توجه به مواد روان‌گردان صنعتی، کاهش آمار ازدواج و بیکاری و فقر و ... از مواردی هستند که در طیف آسیب‌های اجتماعی و در سطوح مختلف زنگ خطر را به صدا درآورده‌اند.

این‌جانب با توجه به حدود ۳۰ سال پژوهش‌های میدانی و فعالیت‌های اجرایی در حوزه‌ی آسیب‌های اجتماعی، ضمن انجام بیش از صدها مصاحبه با رسانه‌های نوشتاری و تصویری مرتبط با ناهنجاری‌های اجتماعی، تلاش نمودم تا چکیده تلاش‌هایم را در یک مجموعه گنجانده و به علاقمندان؛ به‌ویژه دانشجویان و جوانان عزیز، نخبگان علمی و اجتماعی، خانواده‌ها و مسئولین محترم و تلاشگر تقدیم نمایم.

عزیزانه از پیشگاه خداوند بزرگ خواستارم تا انسان را در چالش با پستی‌ها و بلندی‌های نهموده و سالکان طریق مستقیم را در رسیدن به مقصد رشد و تعالی حمایت نماید. مطمئن دارم این مجموعه دارای کاستی‌ها و ضعف‌های پژوهشی و علمی بوده و به راه تکمیل آن، چشم به راهنمایی‌های دل‌سوزان جامعه دارم.

غلبه بر ناهنجاری‌ها در صورت همکاری و وفاق همه‌ی اقشار و طیف‌های اجتماعی و در قالب یک هم‌افزایی همواره روشنی‌بخش راه دشوار فراروی می‌باشد. همسویی فرهیختگان و نهادهای متولی در سیاست‌گذاری (مخصوصاً در پیش‌گیری و مقابله) یک ضرورت غیر قابل انکار بوده و ضمانت اجرایی تحقق تلاش‌ها، حاکمیت باورهای دینی و نظارت، نگاهبانی و ارزش‌یابی نخبگان مذهبی و علمی می‌باشد. دبیراتی که ناتوی سیاسی و فرهنگی، با تمام ظرفیت سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، تلاشی چشمگیر برای تحقق اهداف شوم خود دارد، (بدون گریز) رسالت و تعهد قانونمند نخبگان و دست‌اندرکاران فرهنگی و اجتماعی، و پذیرش وظایف اصیل و ایثارگرانه طیف‌های یاد شده) امید آن دارم که با قلب‌های مترازان امید و سرشار از ایمان و گام‌هایی استوار، شاهد تحقق وعده‌ای الهی در حاکمیت صالحان باشیم.

مجید ابهری

فهرست مطالب

۱۱.....	مفهوم آسیب‌شناسی اجتماعی.....
۱۷.....	مفهوم آسیب‌های اجتماعی.....
۱۷.....	آسیب‌های اجتماعی از منظر جامعه‌شناسی.....
۲۴.....	آسیب‌های اجتماعی از منظر زیست‌شناسی.....
۷۱.....	طلاق.....
۸۳.....	مهاجرت و موانع اجتماعی.....
۹۱.....	کودک‌آزاری.....
۹۵.....	اوباش جوان.....
۱۰۱.....	درس‌گزینی.....
۱۰۹.....	تکدی‌گری.....
۱۱۳.....	سقط جنین.....
۱۲۹.....	اعتیاد.....
۱۳۱.....	الف: اعتیاد چیست؟ معتاد کیست؟.....
۱۳۴.....	ب: انواع اعتیاد.....
۱۳۷.....	ج: فرآیند اعتیاد.....
۱۳۷.....	د: تشخیص معتاد.....
۱۴۱.....	ه: عوارض اعتیاد.....
۱۴۱.....	و: چگونه اعتیاد را تشخیص دهیم و معتاد را بشناسیم؟.....
۱۹۹.....	روسپی‌گری و انحرافات جنسی.....
۲۰۰.....	روسپی‌گری در گذر تاریخ.....
۲۰۲.....	جاذبه‌ها و فطرات روسپی‌گری.....

تعریف انحرافات جنسی.....	۲۰۳
انواع انحرافات جنسی.....	۲۰۵
علل و انگیزه‌های روسپی‌گری و انحرافات جنسی.....	۲۱۲
سبب‌شناسی نارسایی‌های جنسی؛ تمیزیه و تحلیل علل روسپی‌گری.....	۲۱۴
پیشنهادهایی برای پیشگیری، کاهش و درمان مجرایم جنسی.....	۲۱۸
تحلیل کارکردی روسپی‌گری.....	۲۲۱
سبب‌شناسی نارسایی‌های جنسی.....	۲۲۲
سبب‌شناسی انحرافات جنسی.....	۲۲۳
عوامل فرهنگی و اجتماعی انحرافات.....	۲۲۸
.....	۲۳۱
.....	۲۳۲
.....	۲۳۳
.....	۲۳۳
.....	۲۳۷
.....	۲۴۱
.....	۲۴۳
.....	۲۴۵
.....	۲۴۷
.....	۲۴۸
.....	۲۵۷
.....	۲۶۶